

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2021-629

28.6.2021

Codan Forsikring

Bilansvar

Bil rullet inn i annen bil - sammenstøt fotgjenger - hudskade - senere diverse plager – årsakssammenheng – spesialisterklæring.

En førerløs bil rullet inn i bilen skadelidte stod bak. Han oppsøkte legevakt samme dag, hvor det ikke ble avdekket alvorlig skade, men hudavskrapning på leggen. Forut for hendelsen hadde skadelidte ulike helseplager og han hadde søkt om hjelpe- og grunnstønad. Skadelidte anførte at hendelsen hadde medført omfattende skader fra høyre ankel og opp i hodet/nakkeregionen og at selskapet måtte bære utgiftene til spesialisterklæring. Selskapet avslo krav om erstatning under henvisning til manglende årsakssammenheng. Nemndas sekretariat avgjorde saken i medhold av delegert avgjørelsesmyndighet. Skadelidte fikk ikke medhold. Sekretariatet viste bl.a. til at det ikke var fremlagt noen spesialisterklæring eller lignende som konkluderte med årsakssammenheng mellom ulykke og plagene. Selskapet var heller ikke forpliktet til å innhente spesialisterklæring. Nemnda var enstemmig enig med sekretariatet og selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

En førerløs bil rullet 11.2.16 inn i bilen som skadelidte (f. 1981) stod bak og lastet inn varer i.

Skadelidte hadde helseplager før ulykken. I journalutskrift fra S. Spesialistsenter AS 11.1.13 heter det f.eks.:

... Pas møte ikke i dag men mor fører samtale for sønnen etter tillatesle fra han. Vi har i dag en samtale over 60 min. Det er stro fortvilelse hos mor, og pas grunnet langvarig sykdom, uvisshet rundt hvordan veien videre blir mtp utredning, behandling, økonomi, skolegang og jobb.

Journalen viser at skadelidte ikke hadde fungert i forhold til trening og skolegang de siste 5-6 årene og at det var søkt om grunnstønad og hjelpestønad. Journalen viser videre at skadelidte hadde vært og var til en rekke utredninger på grunn av ulike plager, blant annet fra rygg og knær siden 1990-tallet, hypothyreose (lavt stoffskifte) fra 2008, håndsymptomer/plager, fatigue, slitenhet, ME, søvnapne, generelle leddplager, arytmi og Sjøgren syndrom. MR av ryggen i 2014 viste *"bare moderate degenerative skiveskade i thoracal og lumbalavsnittet uten prolaps eller rotkompresjon i noe nivå"*. Journalen omtaler videre stor misnøye med helsevesenet, behandlingen og at skadelidte skal ha følt seg mobbet.

I notat fra H. legevakt samme dag som ulykken, 11.2.16, heter det:

Var på handlekur i S. Stod sammen med sin mor bak bilen og la varer inn i bagasjerom på stasjonsvogn. En annen bil rullet over plassen og traff bilen skrått foran med skade på støtfanger og lampe. De ble truffet av bakre støtfanger og hengerfeste og ble klem mellom denne og handlevogn. Det er ikke tegn til alvorlig skade: undersøkes avkledd til undertøyet på benk. Ser synlig hudavskrap på skinnleggen høyre side. (Bilde tatt) Kompresjon over ledd, bekken og bevegelse med ekstensjon og fleksjon i ankler, knær og hofter m rotasjon: NEG. Det er hudskade som antagelig gror i løpet av noen dager.

Saken ble henlagt av politiet samme dag.

Medisinske opplysninger etter hendelsen

I Spesialistsenterets første journalnotat etter hendelsen, 10.5.16, heter det: "Pas kommer for oppf. Samtale om Nav og hans fortvilelse over sykdom og helsevesenet". I påfølgende journalnotater beskrives oppfølging med Nav og blodprøvesvar. I journalnotat av 2.6.16 heter det:

Tlf fra pas. mor. Hun lurer på om du har husket på rekv. MR av høyre skulder, begge hofter, bekken, korsryggen og begge knær v/Unilabs F.

Pas ble henv til MR av Th Col tilb i 2014. Han ber nå om MR skulder, begge hofter og begge knær. Uten klinisk us er dette uaktuelt. MR gjøres målrettet og er en altfor kostbar us uten en klinisk us.

Journalnotat 8.2.17 omtaler bekymringsmelding fra Nav, og av journalnotat 9.2.17 fremgår:

NAV ber om tvungen psykisk undersøkelse. Dette er uaktuelt. Pas skal ikke hentes av politi for slik us. Han er ikke, slik jeg ser det til skade for seg selv, ei heller andre.

Skadelidte skiftet fastlege desember 2018 til C. Legekontor. I journalen inneholder blant annet brev av 16.12.18 fra skadelidte til den nye fastlegen. I brevet heter det:

Vdr. Trafikkulykke 110216 og videre oppfølging. Vedlagt er kopi av epikrise fra H Legevakt datert 110216.

Den samme ble sendt og ikke minst medbragt til tidligere fastlege uten videre behandling eller undersøkelser ...

En legeerklæring 15.11.19 omtaler "Klemskade legg", "Hodet slynget mot bakdørkarm + bakluke i hodet".

Det ble tatt MR 26.3.19 og røntgen 21.1.19. MR viste blant annet:

MR LS-columna.

Standard sekvenser. Røntgenbilder har vist at det er fem frie lumbale virvler. 1. lumbale skive er det et lite delvis ekstrudert høyresidig prolaps som imidlertid ligger i god avstand fra de tilstøtende røtter. Skiven er noe høyderedusert. Ikke spesielt trange forhold i rotkanalene eller spinalkanalen. Normale forhold i 2. lumbale skivenivå. I 3. lumbale skivenivå er det en liten rift i annulus fibrosus og skiven buker lett, men det er ikke trange forhold. I 4. lumbale skivenivå er det; også en rift i annulus fibrosus og noe væsketap fra skiven. På høyre side er det noe benmargspødem fra øvre dekkplate corpora L5 mulig på grunn av én liten Schmorlske impresjon. Litt trange rotkanaler på begge sider. I 5. lumbale skivenivå buker skiven lett i midtlinjen men det er ikke trange forhold. Normal conus.

I svarrapporten fra røntgen heter det blant annet:

Røntgen lumbosacralcolumna:

Ingen bilder til sammenligning. Lett venstrekonveks scoliose. Ingen større påleiringer.

Noe utrettet lumballordose. Lett skivedegenerasjon i nivå L5/S1. Åpne iliosacralledd. Ingen kompresjonsfraktur påvist.

I et poliklinisk notat 27.2.20 fra ortopedisk avdeling, K., heter det blant annet:

Pasienten ønsker å dokumentere forskjellige skader han mener å ha pådratt seg i en ulykke i 2016. Han har en forsikringssak gående. Han innrømmer at han i tillegg til et ønske om å bli bedre, også har ønske om å få en trygdeytelse fra NAV. Per nå har han ingen inntekt, og lever hos sin mor. Han var tidligere igang med å bli utdannet ingeniør, men grunnet ME-diagnose og diverse problemer med hypothyreose, ble denne utdannelsen aldri fullført. Han har vært i NAV-systemet, men har nå fått videre avslag da han blant annet ikke har møtt på obligatoriske kurs o. l.

Den aktuelle ulykken skjedde på en parkeringsplass ved et handlesenter på (S) i 2016. Han beskriver at en førerløs bil kom trillende over parkeringsplassen og traff ham over begge legger, og over høyre del av kroppen og hodet. En mer utførlig beskrivelse av hendelsen kan finnes i pasientens brev som er skannet inn i dips 12.02.20. I journalen ligger innskannet et dokument fra undersøkelsen opprinnelig ved legevakt, der

man i det store og det hele fant kun blåmerker/hudavskrap fortil over begge legger, ellers virket pasienten uskadet og han ble aldri sendt videre til sykehus.

...

Det fremgår blant annet av undersøkelsen at tidligere MR av hodet hadde vist "*cavum septum pellucidum på 2,3 cm*" og at skadelidte mente dette var en alvorlig skade som han ble påført ved hendelsen. Det fremgår videre at legen forsøkte å forklare at det ikke var noe som tydet på at skadelidte hadde pådratt seg dette i forbindelse med ulykken, at det var en "*normal anatomisk variant*". Legen fant ingen indikasjon for videre henvisning. Legen fant heller ikke at det var gjort funn i nakken som krevde tiltak eller behandling. Mht. ryggen, fant legen at skadelidte totalt sett hadde en liten prolaps/ skivebukning i nivå L4/L5, uten at det var indikasjon for operasjon. MR av knærne viste degenerative endringer, som etter legens syn ikke kunne settes i sammenheng med ulykken. For øvrig fremgikk at skadelidte ble henvist til MR av høyre hofte, høyre skulder og høyre ankel etter eget ønske, og at tidligere journal viste at skadelidte var "*vurdert for mulig henvisning til psykiatrien, da fastlegen har mistenkt en "alvorlig somatiseringslidelse og mulig en alvorlig personlighetsforstyrrelse med den alvorlige funksjonssvikten det har resultert i"*".

Saken ble meldt til selskapet 5.10.16. Skademeldingen var blant annet vedlagt bilder fra skadestedet og forklaring fra skadelidte. Der heter det:

Jeg står like til venstre for tilhengerfestet på den sølvgrå Volvoen og min mor akkurat ved tilhengerfestet. Vi laster inn matvarer ..., da ulykken inntreffer.

Vi får begge bakluken smelt kraftig i hodet og den Sølvgrå Volvoen blir trykket 1-1,5 meter bakover mot veggen til ...

Jf. plasseringen av min bil kontra den røde Volvoen som står parkert ved siden av.

Vi blir begge dratt under den bakre støtfangeren og mellom handlevognen som stopper i veggen til butikken. Jeg får dratt ut handlevognen og frigjort min mor som sitter fast.

...

... Føreren av Passaten forteller at hun hadde parkert ved hovedinngangen til ...

Hun innrømmer samtidig å ha glemt å koble inn håndbrekket. Dette er elektrisk og kan ikke løsnes uten at nøkkelen står i. Altså har ingen løsnet dette med mindre det er en feil på bilen. Hun forklarer at dette kobles inn ved å dra i en hendel. Bilen er også manuellgiret.

Den har da iflg. kartverket til hitta.se trillet ca 60 meter

...

Helsepersonellet teiper også sammen støtfangeren på min bil, den Sølvgrå slik at jeg kan kjøre etter dem til ... H legevakt ...

Vi har begge smerter i ben, knær, hodet m.m. selv etter tiden som har gått.

Skadelidte avsto 10.11.16 selskapets anmodning om fullmakt til å innhente helseopplysninger. Han etterlyste dekning av utgifter til utredning og behandling hos V. samt til juridisk bistand. Selskapet ba skadelidte om selv å innhente helseopplysninger vedrørende ulykken, og informerte samtidig om at det ville være vanskelig å dekke flere utgifter dersom etterspurt dokumentasjon ikke ble lagt frem. Selskapet bekreftet også at det ville dekke rimelige og nødvendige utgifter til juridisk bistand i anledning erstatningssaken, såfremt det forelå et dekningsmessig krav. Skadelidte fastholdt sitt krav om kostnadsfri utredning og behandling hos V. og til juridisk bistand. Selskapet informerte på ny om betydningen av manglende helseopplysninger og om forutsetningene for dekningen av utgifter til juridisk bistand, og ba skadelidte kontakte selskapet for en oppdatering av hvordan det gikk med hans skade, jf. brev av 18.4.17.

Skadelidtes advokat fremmet deretter krav om erstatning og oppreisning, og at selskapet erkjente ansvar. Etter gjentatte forsøk på å innhente medisinske opplysninger, varslet selskapet 11.5.18 at saken ville bli henlagt. I brevet ble det også informert om klagers opplysningsplikt jf. fal. § 18-1 første ledd. Foreldelse ble varslet. Etter korrespondanse om forlengelse av foreldelsesfristen, mottok selskapet i desember 2018 fullmakt. Der var navnet på fastlegen fra 2018 oppgitt, men ikke på fastlegen på ulykkestidspunktet. Foreldelsesfristen ble forlenget og selskapet bekreftet at man ville dekke rimelige og nødvendige utgifter til advokatbistand. Den 19.5.19 opplyste skadelidte blant annet at han før ulykken var i et utredningsforløp ved Sykehuset Ø., delvis O. Universitetssykehus og primærhelsetjenesten, og at han da mottok arbeidsavklaringspenger. Han opplyste videre at Nav hadde stanset utbetalingen av AAP fra 13.3.17. Skadelidte mistet all inntekt og mente at dette var en direkte konsekvens av ulykken. Av brevet fremgikk også at skadelidte før ulykken hadde tatt MR av nedre og midtre del av ryggen, uten at man fant problemer. Hans skader hadde derfor ikke noen annen forklaringen enn den aktuelle ulykken.

Selskapet avslo erstatningskravet 20.9.19 fordi det ikke var sannsynliggjort årsakssammenheng mellom ulykken og skadelidtes plager.

Saken ble klaget til Finansklagenemda. I klagen heter det:

Jeg er påført irreversible og omfattende skader fra høyre ankel og opp i hodet/nakkeregionen. Dette var utelukket før ulykken da jeg var igjennom en bred utredning. Pr. 261120 så er muskelsykdommer utelukket som opphav til smertene jeg sliter med døgnet rundt etter ulykken 110216.

Det er avdekket og dokumentert følgende:

- Avrivning høyre ankel.
- Avrivning og kronisk betennelse høyre skulder og arm.
- Krepitus, dvs. ulyd i knærne og smerter.
- Kroniske "blåmerker" (benmargsødem) på leggene etter støtfangeren.
- Sekundær skoliose rygg.
- Spondylolisthese og 2-3 avrivninger i ryggen.
- Flere protrusjoner i ryggen.
- Prolaps i ryggen.
- Benmargsødem (betennelse) i ryggraden.
- Traumautløst Cavum septum pellucidum i hodet.
- Utrettet cervikal lordose (whiplash) i nakken.
- Dokumenterte smerter hos ortoped, fastlege og overlege ved fysikalsk pol. I nakke, hodet, knær, høyre hofte/bekken og høyre skulder.

Alt dette har årsakssammenheng med å få en førerløs bil rett i kroppen 110216 og motpart må bære utgifter til spesialist erklæring(er) og bistandsadvokat.

Skadelidte har i det vesentlige anført at det er årsakssammenheng mellom skadehendelsen og de plagene som er beskrevet i klagen. Det er dokumentert at plagene ikke var til stede før ulykken og han har heller ikke andre sykdommer som kan forklare plagene. Selskapet unnlater å realitetsbehandle saken og må bære utgiftene til spesialisterklæring og til juridisk bistand.

Selskapet har i det vesentlige anført at det ikke er sannsynliggjort årsakssammenheng mellom ulykken og skadelidtes nåværende plager. Den beskjedne ulykken, der skadelidte fikk et mildt støt mot leggen av egen bil, medførte hudavskrapning på skinnleggen høyre side som tilhelet i løpet av dager. Det er ikke sannsynliggjort at øvrige plager er forårsaket av den aktuelle ulykken. Det er heller ikke faktisk eller rettslig årsakssammenheng mellom ulykken og et eventuelt økonomisk tap.

Sekretariatets avgjørelse:

Nemndas sekretariat avgjorde saken 5.5.21 i medhold av delegert avgjørelsesmyndighet, jf. lov om klageorganer for forbrukersaker § 22, jf. pkt. 11 i saksbehandlingsreglene. Skadelidte fikk ikke medhold i klagen.

Sekretariatet viste til at det i praksis ikke er utviklet særskilte kriterier for vurderingen av sammenhengen mellom et traume og skadelidtes anførte plager. Når det heller ikke var fremlagt noen spesialisterklæring eller lignende, hvor det var foretatt en medisinsk begrunnet vurdering som konkluderer med årsakssammenheng, konkluderte sekretariatet under henvisning til tidligere nemndspraksis med at det ikke forelå sannsynliggjort årsakssammenheng mellom ulykken 11.2.16 og skadelidtes plager, se avgjørelsene 2017-418 og 2017-824. Det var derfor ikke nødvendig å ta stilling til årsakssammenheng mellom plagene og det anførte økonomiske tapet. Da det gjaldt skadelidtes anførsel om at selskapet måtte bekoste spesialisterklæring, viste sekretariatet til at utgangspunktet er at selskapet ikke har noen generell plikt til å utrede saker, se avgjørelser 2020-679, 2020-245, 2019-764, 2019-522, 2018-220, 2018-118.

Skadelidte krevde nemndsbehandling 20.5.21. I brev 25.5.21 heter det:

Det finnes ingen spor i tidligere journaler fra fastlege om problemer med hverken rygg eller knær tilbake til 90-tallet. Dette kommer fra en revmatolog ved Sykehuset (Ø M) som har surret sammen min pasienthistorie med min bror som har sittet i rullestol siden 1993 og har ingenting med meg å gjøre.

Skadelidte ventet på henvisning til ortoped på grunn av knærne som var blitt vondere og til nevrologisk utredning. Sekretariatet har ikke tatt hensyn til fastlegens erklæring av 15.11.19. Han vedla henvisning til nevrologisk utredning S. Ø. 13.7.21 og poliklinisk notat fra revmatolog av 5.3.21. I det polikliniske notatet heter det:

Kroniske ryggsmarter. Det benevnes også at han ble påkjørt på en parkeringsplass ved et handlesenter ... i 2016. I tillegg føler han en del nevropatiskelignende smerter i underextremiteter. ... Resyme:

Ingen mistanke om sikker inflammatorisk revmatologisk sykdom. ... Siden en del smerter i beina kan oppfattes som nevropatiske smerter og en betydelig fysisk skade i kroppen ift påkjørsel ber jeg om en vurdering hos nevrolog (henvisning sendes).

Selskapet har uttalt at opplysningene i det poliklinisk notatet om betydelig skade ikke er i "samsvar med det som har fremkommet av tidsnær dokumentasjon".

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken for nemda gjelder om det er sannsynliggjort årsakssammenheng mellom ulykken og skadelidtes nåværende plager og om selskapet er forpliktet til å innhente spesialisterklæring.

Nemnda er, etter å ha gjennomgått grunnlaget for sekretariatets avgjørelse og det materialet forsikrede deretter har fremlagt, enstemmig kommet til samme konklusjon som sekretariatet.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Tonje Giertsen (selskapsrepresentant) og Ingrid Sande Kvålen (forbrukerrepresentant).